

הטיפול בעבירות מין ובהטרדות מיניות

2024

דו"ח מסכם

הטיפול בעבירות מין והטרדות מיניות – סיכום לשנת 2024

הטרדה מינית היא תופעה רחבת היקף שמובילה לפגיעה חמורה בכבוד האדם, בזכות לאוטונומיה אישית ובתחושת הביטחון של הפרט במרחבים הציבוריים והפרטיים כאחד. מדובר בהתנהגות כוחנית בעלת אופי מיני, שנכפית על האחר בניגוד לרצונו, ויוצרת עבורו חוויה משפילה, מאיימת ולעיתים אף טראומטית.

הטרדות מיניות אינן קשורות למשיכה או לחיזור, אלא שהן ביטוי ליחסי כוח, שליטה וניצול – ולרוב מתרחשות במקומות בהם אמורים להתקיים יחסי אמון: בתוך המשפחה, במסגרות חינוכיות, במסגרת טיפול רפואי או נפשי וכיו"ב. השפעותיה של ההטרדה המינית על הנפגעים והנפגעות רבות: הן עלולות לגרום לפגיעה נפשית מתמשכת, לחרדה, לבושה, לקשיי תפקוד ואף להימנעות ממסגרות מסוימות מחשש לפגיעה חוזרת.

השפעותיהן של הטרדות מיניות ניכרות לא רק ברמה האישית, אלא גם ברמה החברתית – כשהן שוחקות את תחושת הביטחון של קבוצות שלמות, פוגעות בשוויון ומנציחות תפיסות מגדריות מפלות. ההתמודדות עם הנושא מחייבת שילוב של חקיקה, אכיפה, חינוך ויצירת תרבות ציבורית שאינה סובלת פגיעות מיניות – לא בשתיקה, לא בהכחשה ולא בהקטנה.

חקיקת החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998¹ (להלן: **החוק למניעת הטרדה מינית**) והתקנות (חובות מעסיק), היא נקודת מפנה בחברה הישראלית הן מבחינת נורמות ההתנהגות המקובלות בחברה והן מבחינת השיח הציבורי; שיח זה שהתרחב בעשורים האחרונים, נותר עדיין טעון ואף מקוטב – מחד, טענות לתופעה של תלונות שווא והגזמה בפרשנות של אירועים, ומאידך נקיטה בדרך של ביוש (שיימינג) ברשתות החברתיות כתחליף לדיווח או הגשת תלונה לגורם מוסמך. נוסף על כך, נושאים הקשורים למין, מגדר וגבולות אישיים, נחשבים לטאבו במגזרים שונים בחברה שלנו. ויש גם בכך כדי להקשות על חשיפה של אירועים ועל דיווח.

¹ החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 - <https://www.nevo.co.il/laws/#/607984cb8c9593c4c0ac7cbe>

עם זאת, העלייה במודעות והגברת המאבק הציבורי, בעיקר מאז התרחבות תנועת #MeToo, מצביעות על מגמת שינוי, המעודדת חשיפה ודיווח, ודורשת יצירת מרחבים בטוחים ושוויוניים יותר.

הטרדה מינית במקום העבודה אינה רק עבירה על החוק – היא פגיעה עמוקה בזכות הבסיסית של כל אדם לעבוד בסביבה בטוחה, מכבדת וחפה מאיומים או ניצול. מדובר בהתנהגות שפוגעת באופן ישיר בנפגעות ובנפגעים – ברווחתם הנפשית, בתחושת הביטחון, ביכולת לתפקד ולצמוח מקצועית, ולעיתים אף באמון שלהם במערכת כולה. מעבר לפגיעה האישית, עבירות מין והטרדות מיניות מייצרות השפעה הרסנית גם על סביבת העבודה: הן יוצרות אווירה עוינת, פוגעות באמון בין עובדים למנהלים, מחלישות את תחושת השייכות וגורמות נזק ממשי לאפקטיביות הארגונית ולתדמית השירות הציבורי.

דו"ח זה מציג סקירה של פעילות אגף המשמעת בנציבות שירות המדינה בתחום הטיפול בהטרדות מיניות בשנת 2024, על בסיס הנתונים ופסקי הדין משנה זו.

נציבות שירות המדינה, שהיא המעסיקה הגדולה במשק, מכירה בעומק הפגיעה והשלכותיה, ולכן רואה בחומרה כל דיווח או תלונה בנושא זה ופועלת בנחישות לטיפול בהם. אגף המשמעת ממלא תפקיד מרכזי במאבק בתופעה, תוך שמירה על כללי ההליך ההוגן, מקצועיות, דיסקרטיות ורגישות כלפי כלל הצדדים המעורבים.

ההתמודדות עם הטרדות מיניות מחייבת מדיניות ברורה, אכיפה עקבית ותרבות ארגונית ערכית – בה כל תלונה זוכה לטיפול מקצועי, מהיר ורגיש, וכל מקרה נבחן ברצינות הראויה לו.

לפיכך, אנו באגף המשמעת, עושים את מירב המאמצים כדי לטפל במהירות וביעילות בפניות המרובות שמגיעות לפתחנו, ולהביא לסיום העסקתם של עובדים שנקבע כי ביצעו עבירות מין והטרדה מינית. כמו כן, אנו פועלים לשפר את מהירות ואיכות הטיפול של כלל הגורמים הרלוונטיים, בתלונות שמצויות ברף חומרה נמוך, בכדי להביא לעצירה של תופעות שעלולות להידרדר וכן למניעה ככל שניתן של התנהגות חזרתית.

יודגש, כל דיווח שעניינו חשד לאירוע של הטרדה מינית (ואף שמועה), שמגיעים לידיעתן של הממונות, מדווח לאגפנו, תוך שמירה על דיסקרטיות מרבית. ההחלטה על אופן הטיפול נעשית רק לאחר קבלת עמדת הנפגע/ת. אין אנו כופים על נפגע/ת טיפול כזה או אחר, ואף לא חשיפת זהותם בפני גורמים אחרים בניגוד לרצונם.

הוראות התקנון למניעת הטרדה מינית המותאם לשירות המדינה והוראות התקשי"ר מטילות חובה על כל מנהל/ת לדווח על כל חשד לאירוע של הטרדה מינית שמגיע לידיעתם, גם אם הנפגע/ת אינם מעוניינים בכך. הדיווח חייב להתבצע אל הממונה על השוויון המגדרי במשרד או ישירות אל אגף המשמעת בנציבות², וחל איסור לדווח לכל גורם אחר. כן חל איסור לעדכן את הנילון בנושא וממילא חל איסור לקיים כל בירור של העניין, ללא הנחיה מפורשת של אגף המשמעת.

הממונה על תחום ההטרדות המיניות באגף, עו"ד אודליה נועה דוידי, אמונה בין היתר על קבלת הפניות המרובות, סיווגן, החלטה על אופן הטיפול המתאים והעברת ההנחיות לגורמים המוסמכים לכך לטיפול (חקירה משמעתית; חקירת משטרה; טיפול משמעת פנים משרדי; טיפול המעסיק במקרה שהנילון איננו עובד מדינה וכיו"ב). ולאחר מכן, מעקב, ליווי וסיוע בביצוע ההליכים, באמצעות העובדות בצוות שלה.

מתוקף תפקידה, עו"ד דוידי מלווה ומדריכה את הממונות על השוויון המגדרי במשרדי הממשלה ובגופים שחוק המשמעת חל עליהם (להלן: **הממונות**). כמו כן, מלווה את הנהלות המשרדים בעריכת בירורים ונקיטת הליכים משמעתיים פנים משרדיים, וכן מייצעת לאגף בכיר חקירות משמעת בביצוע החקירות המשמעתיות, ולאחר מכן גם לתובעות ולתובעים שמקבלים לטיפולם תיקים אלה לאחר סיום החקירה המשמעתית.

הממונה על מחלקת השעיות ותיקים פליליים, עו"ד רונית ברמן מכליס, וצוותה, אמונים על ביצוע המעקב אחר החקירות הפליליות שנפתחות כנגד עובדים שחוק המשמעת חל עליהם, בין היתר בגין חשדות לעבירות מין והטרדה מינית. במקביל למעקב ובהתאם לחומרת החשדות או האישומים והמצב הראייתי, שוקלים אם להמליץ לנציב שירות המדינה להשעות את העובד בזמן ההליך הפלילי. בסיומו של ההליך הפלילי מתקבלת ההחלטה על העמדה לדין משמעת על כל הכרוך בכך. עו"ד ברמן מכליס וצוותה אמונים על הגשת תובענות משמעתיות לביה"ד למשמעת לאחר סיומו של ההליך הפלילי וניהול ההליך מתחילתו ועד סופו.

אנו ממשיכים ביישומם של הנוהל בדבר זכות היידוע וזכות הערר בתיקי הטרדה מינית בהליך המשמעת. את הנוהל ניתן למצוא באתר נציבות שירות המדינה - פורסם ביום 23.5.16³.

² באמצעות פנייה אלינו לכתובת הדוא"ל של האגף: mishmaat@csc.gov.il

³ <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/notification-right-sexual-harassment/he/notification-right-sexual-harassment.pdf>

מנהל יחידה במרכז הרפואי רמב"ם נפסל למשרד הבריאות לאחר פרישתו בנסיבות רפואיות בגין התנהגות בלתי הולמת כלפי תומכת טכנית שסיפקה שירותים למרכז הרפואי

[התיק נוהל על ידי עו"ד סיון אביטן]

העמדנו לדין רופא בכיר ששימש כמנהל יחידה ברמב"ם, ובמסגרת הסדר טיעון הודה בתובענה מתוקנת בה יוחסה לו התנהגות בלתי הולמת כלפי תומכת טכנית שסיפקה מכשור רפואי ליחידה אותה ניהל העובד.

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב תובענה מתוקן, בכך שבמספר הזדמנויות נגע באזורים שונים בגופה, באופן שחודר למרחב האישי שלה, ללא הסכמתה ובניגוד לרצונה. בגין התנהגותו זו הורשע הנאשם בפגיעה במשמעת בשירות המדינה ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), ו- (3) לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת הרשיע את הנאשם על פי הודאתו, **לאחר פרישתו משירות המדינה**, אימץ את הסדר הטיעון והשית עליו את אמצעי המשמעת המוסכמים הבאים: **פסילה לשנתיים למשרד הבריאות ונזיפה חמורה⁴. בנוסף, פיצה הנאשם את המתלוננת בסך של 10,000 ₪.**

ביה"ד למשמעת קבע כי הסדר הטיעון שנכרת עם הנאשם מקל עימו בצורה מופלגת, לנוכח העובדה שבשל פעם אחר פעם, בהתנהגויות בלתי הולמות כלפי המתלוננת, ואף שבתובענה לא יוחסו לנאשם מעשים של הטרדה מינית, אופף את האישום בעניינו נופך של מגע פיזי הדוק ולא ראוי, והוא זרוע סממנים מיניים. ביה"ד קבע כי **הנאשם פגע במעשיו בכבודה של המתלוננת, וכן באמון שנתנו הממונים בנאשם ובנוסף באמון הציבור בשירות הציבורי**. הנאשם שימש מנהל מחלקה בבית החולים, איש סמכות ומרות, ומעמדו זה חייב אותו להקפיד הקפדת יתר ביחסו כלפי המתלוננת. לבסוף החליט ביה"ד למשמעת "בדוחק רב", לכבד את הסדר הטיעון, תוך מתן משקל ממשי לנסיבותיו האישיות של הנאשם ובכללן: פרישתו מעבודתו לאחר 40 שנות שירות בהם תרם במסירות ממרצו, יכולתו וכשרונו לטובת ציבור המטופלים ומערכת הבריאות בכלל; הנאשם הודה במיוחס לו בכתב

⁴ בד"מ 50/23 נש"מ נ' פרופ' בולוס מנדר

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h50-23/he/h50.23.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g50-23/he/g50.23.pdf>

האישום ונטל אחריות על מעשיו; מאז קרות האירוע חלף זמן רב; הנאשם נתון במצב רפואי קשה ומורכב.

אלונקאי במרכז הרפואי "שמיר" שפוטר ונפסל לשירות המדינה בגין ביצוע מעשה מגונה

והטרדה מינית כלפי טכנאית CT שעובדת במרכז הרפואי

[התיק נוהל על ידי עו"ד אנסטסיה שפרנובסקי]

העמדנו לדין אלונקאי במרכז הרפואי "שמיר", יליד 1976, בגין ביצוע מעשה מגונה והטרדתה המינית של טכנאית CT, שבזמן האירועים הייתה בת 25 בלבד.

הנאשם הורשע בכל מה שיוחס לו בתובענה לאחר ניהול הוכחות, בכך שהתייחס אליה באופן חוזר ונשנה התייחסויות המתמקדות במיניותה ואף במקרה אחד נישק את ידה, חרף בקשותיה שיפסיק. וכן בכך שבאירוע שהתרחש באפריל 2022 ביצע הנאשם מעשה מגונה במתלוננת כאשר שהו לבדם בחדר, הנאשם שחסם בגופו את המעבר, תפס בשתי ידיו באזור האגן שלה, התכופף ונישק אותה באזור איבר מינה מעל בגדיה, ללא הסכמתה ובניגוד לרצונה ולשם גירוי המיני.

בגין כך הורשע בפגיעה במשמעת בשירות המדינה, בביצוע עבירה של **מעשה מגונה** לפי הוראות סעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1973 (להלן: **חוק העונשין**) וכן בעבירה של **הטרדה מינית** לפי הוראות סעיף 3(א)(4) לחוק למניעת הטרדה מינית, ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), (2) ו-3 לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת קיבל באופן חלקי את עתירת התביעה לעונש, והשית עליו את אמצעי המשמעת הבאים: **פיטורים לאלתר; פסילה לשירות המדינה לרבות למשרד הבריאות למשך 3 שנים ונזיפה חמורה⁵.**

ביה"ד קבע כי עבירות מין פוגעות בכבודה של המתלוננת, בפרטיותה, באוטונומיה שלה על גופה, וצורבות את נפשה. **ביצוע עבירות אלה בשירות המדינה מהווה פגיעה בפעילותו התקינה של השירות הציבורי, ומכרסמת בתכליות הדין המשמעתי של אמון הציבור בטוהר ובערכיות פעילות**

⁵ בד"מ 89/23 נש"מ נ' רטה גראורק

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/he/pages/h89-23>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/he/pages/g89-23>

הרשות הציבורית, וכן ברמת תפקודו המקצועי. כן קבע כי **הטרדה מינית במקומות עבודה הינה תופעה המחייבת נקיטת אמצעי משמעת מרתיעים**. יחד עם זאת, שקל ביה"ד את מצבו המשפחתי של הנאשם ואת מצבו הכלכלי המורכב. לצד זאת, הזכיר ביה"ד כי הנאשם לא לקח אחריות ולא הביע חרטה. כן הדגיש ביה"ד את החוויה הקשה של המתלוננת במהלך עדותה בבית הדין, כאשר נאלצה לשחזר שוב את שאירע.

מורה לחינוך גופני בבית ספר בצפון הארץ שפוטר ונפסל לשירות המדינה בגין התנהגות

בלתי הולמת כלפי תלמידות

[התיק נוהל על ידי עו"ד אנסטסיה שפרנובסקי]

העמדנו לדין מורה לחינוך גופני מצפון הארץ בגין התנהגות בלתי הולמת כלפי תלמידות מבית הספר. התיק החל כחקירת משטרה אשר נגנזה ללא העמדה לדין. אנו קיבלנו לידינו את חומר החקירה הפלילית ועל בסיסו העמדנו את המורה לדין משמעתי.

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב תובענה מתוקן, בשלושה אישומים:

באישום הראשון, בכך שבשנת 2018, בילה הנאשם בצימר עם שלוש תלמידות בנות 15 ו-16, שם נכנס עמן לבריכה, כשהם כולם בבגדי ים. תמונות מן האירוע צולמו במכשיר הטלפון שלו.

בגין התנהגותו זו הורשע הנאשם בפגיעה במשמעת בשירות המדינה ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), ו-3 לחוק המשמעת.

באישום השני, בכך שבמספר הזדמנויות, יצר קשר לא ראוי עם התלמידות, לרבות בילוי בקניונים, קולנוע ובתי קפה. כמו כן, שוחח עם התלמידות בוואטסאפ תכנים שאינם הולמים את מעמדו.

בגין התנהגותו זו הורשע הנאשם בפגיעה במשמעת בשירות המדינה ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), ו-3 לחוק המשמעת.

באישום השלישי, בכך שפנה לאשתו, ששובצה לבחון לבגרות באנגלית שתיים מהתלמידות, וביקש ממנה להעלות את ציוניהן של אותן תלמידות.

בגין התנהגותו זו הורשע הנאשם בפגיעה במשמעת בשירות המדינה, בהפרת הוראת חוזר מנכ"ל ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), (2) ו-3 לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת הרשיע את הנאשם על פי הודאתו, אימץ את הסדר הטיעון והשית עליו את אמצעי המשמעת המוסכמים הבאים: **פיטורים לאלתר; פסילה למשרד החינוך למשך 3 שנים; ונזיפה חמורה**.⁶

בנימוקיו קבע בית הדין כי **המעשים בהם הורשע העובד משמעותם פגיעה באמון הציבור ובאמון התלמידות והוריהן בשירות הציבורי בכלל ובמערכת החינוך בפרט, וכי הם עומדים בסתירה מוחלטת לתפקידו כמורה בבית הספר** בו למדו המתלוננות, המחייב שמירה על נפשן וכבודן של תלמידות בית הספר. בית דין הדגיש כי **יש לתת משקל משמעותי לפער הגילאים "העצום" בין הנאשם למתלוננות** ודחה את טענת העובד לפיה היכרות מוקדמת בינו לבין התלמידות ומשפחותיהן מהווה שיקול לקולא, ולהיפך קבע כי **דווקא ההיכרות מובילה להכבדה משמעותית על מסוגלותן של קורבנות העבירה להתלונן ולמסור עדות, כפי שאמנם קרה**.

בית הדין נתן משקל של ממש לקושי הראיתי שעלה בזימון המתלוננות לעדות בבית הדין, וקבע כי על רקע קושי זה, ההסדר שנחתם, שמונע את הצורך בעדותן ומרחיק את העובד ממערכת החינוך, גם אם לזמן קצר יחסית, מגשים את תכליות הדין המשמעתי, ועל כן ראוי ומאוזן ויש לכבדו.

פקיד גבייה במוסד לביטוח לאומי שפוטר ונפסל בגין ביצוע מעשה מגונה בעובדת ניקיון

[התיק נוהל על ידי עו"ד סיון אביטן]

העמדנו לדין פקיד גבייה בביטוח לאומי בגין כך שביצע מעשה מגונה במתלוננת, עובדת ניקיון באותו בניין וכן בגין הטרדתה המינית המילולית.

הנאשם הורשע בביצוע מעשה מגונה וזוכה מחמת הספק מהטרדתה המינית המילולית, לאחר ניהול הוכחות, בכך שבהזדמנות אחת, בעת ששהו שניהם במעלית הבניין, נגע הנאשם באזורים שונים בגופה של המתלוננת, בכללם בחזה שלה, כל זאת ללא הסכמתה ובניגוד לרצונה, ולשם גירוי המיני.

⁶ בד"מ 24/23 נש"מ נ' פאדי סעד

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g24-23/he/g24.23.pdf>

בגין התנהגותו זו הורשע הנאשם בפגיעה במשמעת שירות המדינה, בהפרת הוראות סעיף 348 לחוק העונשין ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), (2) ו-(3) לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת קיבל באופן חלקי את עתירת התביעה לעונש, והשית עליו את אמצעי המשמעת הבאים: **פיטורים לאלתר, פסילה לשירות המדינה ל-4 שנים; פסילה למוסד לביטוח לאומי למשך 5 שנים ונזיפה חמורה⁷.**

ביה"ד למשמעת קבע כי מהות העבירה מחייבת נקיטה באמצעי משמעת של פיטורים ופסילה לשירות המדינה, שכן הנאשם ביצע זממו בעובדת ניקיון שהועסקה באמצעות קבלן, אשר מעמדה בעבודה נמוך משלו, ואשר אינה מעורה בין העובדים בשל סוג עבודתה וקשייה בשפה העברית. בכך, פגע הנאשם בתדמיתם של עובדי הביטוח הלאומי, ובתדמית השירות הציבורי בכלל.

כח עזר במרכז הרפואי הלל יפה שפוטר ונפסל לשירות המדינה בגין ביצוע מעשים מגונים

והטרדה מינית כלפי עובדת במרכז הרפואי

[התיק נוהל על ידי עו"ד אנסטסיה שפרנובסקי]

העמדנו לדין עובד שהועסק ככח עזר במרכז הרפואי הלל יפה בגין מעשים מגונים והטרדה מינית שביצע כלפי עובדת כח עזר במרכז הרפואי, בשנת 2020. לנוכח מצבה הנפשי הקשה של המתלוננת שלא אפשר לה להמשיך בהליך הגענו להסדר טיעון עם הנאשם.

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב תובענה מתוקן, בשלושה אישומים, בגין ביצוע מעשים מגונים כלפי המתלוננת, בכך שנגע באזורים שונים של גופה במספר רב של הזדמנויות, נישק אותה ואף הניח את ידה על איבר מינו, כל זאת ללא הסכמתה ובניגוד לרצונה, ואף חרף התנגדותה למעשים. כמו כן, בגין לחישת הערות מיניות בוטות באוזנה.

⁷ בד"מ 23/23 נש"מ נ' משה יונה

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h23-23/he/h23-23.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g23-23/he/g23.23.pdf>

בגין התנהגותו זו הורשע הנאשם בפגיעה במשמעת שירות המדינה, בהפרת הוראות סעיף 348(ג) לחוק העונשין (ריבוי עבירות) וכן הוראת סעיף 3(א)(5) לחוק למניעת הטרדה מינית, ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה. כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), (2) ו-(3) לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת הרשיע את הנאשם על פי הודאתו, אימץ את הסדר הטיעון והשית עליו את אמצעי המשמעת המוסכמים הבאים: **פיטורים לאלתר; פסילה לשירות המדינה לרבות למשרד הבריאות, למשך 4 שנים; ונזיפה חמורה**⁸. בנוסף לכך, שלח הנאשם מכתב התנצלות למתלוננת ופיצוי בסך של כ- 6,700 ₪.

מנהל מחלקה במרכז הרפואי רמב"ם התפטר ונפסל לשירות המדינה בגין התנהגות בלתי

הולמת כלפי רופאה סטאז'רית

[התיק נוהל על ידי עוה"ד רועי גול ואנסטסיה שפרנובסקי]

העמדנו לדין רופא בכיר, מנהל מחלקה במרכז הרפואי רמב"ם, בגין ביצוע עבירות של מעשה מגונה ואיומים כלפי סטאז'רית לרפואה.

לאחר ניהול דיוני הוכחות חלקיים, הגענו להסדר טיעון על הנאשם, וביה"ד למשמעת הרשיע אותו על פי הודאתו בכתב תובענה מתוקן, בעבירה של **התנהגות פסולה במקום ציבורי**, בגין כך שבאירוע במהלך 2020, נגע באזורים שונים בגופה של המתלוננת ולא שעה לבקשותיה להפסיק.

בגין התנהגותו זו הורשע הנאשם בפגיעה במשמעת בשירות המדינה, הפרת הוראות סעיף 216(א) לחוק העונשין ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), (2) ו-(3) לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת הרשיע את הנאשם על פי הודאתו, ולנוכח הודעת הנאשם על **התפטרותו משירות המדינה** (שאם לא כן יפוטר על ידי ביה"ד למשמעת), אימץ את הסדר הטיעון והשית עליו את אמצעי המשמעת המוסכמים הבאים: **פסילה לשירות המדינה לרבות למשרד הבריאות, למשך שנתיים ותשעה חודשים ונזיפה חמורה**⁹. בנוסף, פיצה הנאשם את המתלוננת בסך של 45,000 ₪.

⁸ בד"מ 19/23 נש"מ נ' רשען רשען

⁹ בד"מ 70/22 נש"מ נ' פרופ' מור'יר ח'מאיסי

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h70-22/he/h70.22.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g70-22/he/g70.22.pdf>

ביה"ד עמד על החומרה היתירה הגלומה בהתנהגותו של הנאשם, לנוכח פערי המעמד והסמכות בינו לבין המתלוננת, נוסף על פער הגילים המשמעותי ביניהם. עוד קבע כי **הנאשם ניסה לעוות את אוטונומיית הרצון של המתלוננת ולהכפיפה למאוייו**. בית הדין הדגיש כי עובד הציבור מחויב להקפדה מיוחדת על ערכי מוסר יסודיים בין בני אדם, על אחת כמה וכמה רופא בכיר, מנהל מחלקה, "שערך בטחונו ורווחתו של הזולת נר לרגליו". בנסיבות אלו פסק כי אין מנוס מלנקוט באמצעי משמעת של פיטורים ופסילה לשירות המדינה. מנגד, התחשב ביה"ד בכך שהנאשם קיבל אחריות והביע חרטה, וכן בנסיבותיו האישיות, לרבות הפגיעה הקשה שנגרמה לתדמיתו, לשמו הטוב ולמוניטין הרב שצבר עם השנים. עוד ציין כי מדובר בכישלון חד פעמי מצדו וכי יש לתת משקל של ממש ליכולותיו המקצועיות המעולות, ולתרומתו המקצועית הרבה בתחומו.

ענישה משמעתית לאחר הליך פלילי: עובד רשות שדות התעופה פוטר ונפסל לשירות

המדינה בגין ביצוע מעשה מגונה בעובדת בית קפה בנמל התעופה בן גוריון

[התיק נוהל על ידי עו"ד חגית משה מזרחי, המתמחה מר שניר אלעזרא ועו"ד עמית כהן נחום]

העמדנו לדין עובד רשות שדות התעופה שהועסק כסגן ראש משמרת, בגין מעשה מגונה שביצע בעובדת בית קפה בנמל התעופה בן גוריון, בהתאם להתחייבותו בהסדר מותנה שנחתם עמו בהליך פלילי.

ביה"ד למשמעת הרשיע את הנאשם על פי הודאתו בכתב התובענה בכך שביצע **מעשה מגונה** במתלוננת, בכך שנגע בגופה ונישק אותה על פניה בסמוך לפיה, ללא הסכמתה ובניגוד לרצונה. בגין כך הורשע בפגיעה במשמעת, בהפרת סעיף 348(ג) לחוק העונשין ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, שעלולה לפגוע בשמו הטוב ובתדמיתו של שירות המדינה, כל זאת בהתאם להוראות סעיפים 17(1), (2) ו-(3) לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת קיבל באופן חלקי את עתירת התביעה לעונש והשית על הנאשם אמצעי משמעת של פיטורים לאלתר, פסילה לרשות שדות התעופה למשך 3 שנים, פסילה לשירות המדינה למשך שנתיים ונדיפה חמורה¹⁰.

¹⁰ בד"מ 59/23 נש"מ נ' דוד שוחמי

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h59-23/he/h59-23.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g59-23/he/g59-23.pdf>

הנאשם ערער לבית המשפט המחוזי על חומרת אמצעי המשמעת שהושתו עליו וערעורו נדחה¹¹. בפסק דינו, קבע בב' השופט נמרוד פלקס כי תכליותיהם של ההליך הפלילי וההליך המשמעתי שונות; כי ההליך הפלילי מציב סטנדרט מינימאלי של התנהגות, ואילו ההליך המשמעתי מציב סטנדרט גבוה ממנו. כן קבע כי "ככלל עובד מדינה המבצע מעשה מגונה - בקורבן עבירה אקראי - אשר נקלע לקרבת מקום עבודתו של אותו עובד מדינה, אינו כשיר עוד לשמש בתפקידו". והדגיש כי הדין הנוהג הוא שעל עובד מדינה לנהוג באופן ההולם את תפקידו ומעמדו, אף שלא בזמן עבודתו.

ענישה משמעטית לאחר הליך פלילי: אח במרכז הרפואי רמב"ם פוטר ונפסל בגין עבירות של ניסיון לביצוע עבירות מין בקטין (מתחת לגיל 14 ו-15)

[התיק נוהל על ידי עו"ד רותית ברמן מכליס והמתמחה מר שניר אלעזרא]

העמדנו לדין אח ממחלקת טיפול נמרץ במרכז הרפואי רמב"ם (שהיה מושעה לאחר פתיחת החקירה הפלילית בעניינו), בגין מספר אירועים שבהם פנה בצ'אט באינטרנט לסוכנת משטרתית שהתייצגה כקטינה בת 13, וניסה לבצע מעשים מגונים כלפיה, ניסה לגרום לה לבצע מעשים מגונים בעצמה וניסה להטריד אותה מינית.

בשנת 2020, במסגרת מבצע משטרת לראיית חשודים שיוצרים קשר מיני עם קטינים ברשת האינטרנט, יצר הנאשם קשר בצ'אט עם שוטרת שהתייצגה כקטינה בת 13, ובמספר הזדמנויות הפנה הנאשם אליה הצעות והתייחסויות חוזרות בעלות אופי מיני, ובהמשך ביקש לראות את גופה ואף הציע לה להיפגש עמו. בהמשך לכך, הנאשם הראה לה בווידאו את איבר מינו הזקור כשהוא מאונן, ביקש ממנה לחשוף את עצמה בפניו וביקש ממנה לאונן מולו.

בית משפט השלום בחיפה קבע כי הנאשם ביצע את המיוחס לו, אך נמנע מהרשעתו, תוך אימוץ המלצות שירות המבחן בעניינו – הטלת תכנית לשיקום מונע, צו מבחן ל-18 חודשים וצו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות.

ביה"ד למשמעת הרשיע את הנאשם על סמך הודאתו, ובהתאם לסעיף 61ג לחוק המשמעת, בהפרת הוראות החוק: סעיפים 5(א)+3(א)(6)(א) סיפא לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 + סעיף 25 לחוק העונשין; סעיף 348(א) בנסיבות סעיפים 345(א)(3)+25 לחוק העונשין; סעיף 348(א) +

¹¹ עבי (י-ם) 88-02-24 דוד שוחמי נ' נש"מ

350 בנסיבות סעיפים 345(א)(3)+ 25 לחוק העונשין, ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, כל זאת בהתאם לסעיפים 17(2) ו-3(3) לחוק המשמעת.

ביה"ד למשמעת קיבל באופן חלקי את עתירת התביעה לעונש, והשית על הנאשם אמצעי המשמעת הבאים: **פיטורים לאלתר, פסילה לצמיתות לשירות המדינה לתפקידים שיש בהם מגע עם קטינים, פסילה למשרד הבריאות למשך 8 שנים, פסילה לשירות המדינה למשך 6 שנים ונזיפה חמורה**¹².

ענישה משמעתית לאחר הליך פלילי: מורה שפוטר ונפסל לצמיתות בגין ריבוי עבירות מין

שביצע בתלמידה

[התיק נוהל על ידי עו"ד תמר פודם ועו"ד יהודית קבדה]

העמדנו לדין מורה ומחנך בגין ביצוע עבירות מין רבות בתלמידתו כשהייתה בגיל 12 ו-13 (בכיתה ז' ו-ח'), במהלך השנים 2020-2021. סמוך לאחר שהקטינה הגיעה לגיל 12 גרם במספר רב של הזדמנויות **למעשי אינוס בקטינה**, ביצע בה **מעשים מגונים** במספר הזדמנויות וגרם למעשים מגונים בהזדמנויות נוספות. הקשר בין הנאשם לקטינה התפתח באופן הדרגתי ועקבי, והחל בשיחות והתכתבויות, המשיך בצירופה על ידו לשיעורי חינוך מיני של כיתה בוגרת יותר, ובחשיפתה לתכנים מיניים בשיחות והתכתבויות ביניהם. בהמשך, שלח לה צילומים וסרטונים שבהם חשף עצמו בפניה בעירום ותוך שביצע בעצמו מעשים מיניים, הורה לה לצלם עצמה בעירום ומבצעת בעצמה מעשים מיניים ולשלוח לו. בהמשך גרם לה לצלם עצמה באופן דומה ולשלוח לנערים שגדולים ממנה בגיל, ולבקש מהם צילומים דומים שלהם ולשלוח אותם אל הנאשם. ולבסוף, ביצע הנאשם מעשים מגונים רבים כשנגע בגופה במפגשים ביניהם.

בית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשם על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, וגזר עליו 7 שנות מאסר בפועל, עונשי מאסר על תנאי, ופיצוי לקטינה בסך 200,000 ₪.

ביה"ד למשמעת הרשיע אף הוא את הנאשם על סמך הרשעתו הפלילית ובהתאם לסעיף 61ג לחוק המשמעת: בפגיעה במשמעת שירות המדינה, בהפרת סעיף 345(א)(3) יחד עם סעיף 350, סעיף

¹² בד"מ 69/23 נש"מ נ' פאדי אשקר

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h69-23/he/h69-23.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g69-23/he/g69-23.pdf>

348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) וסעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, בהתנהגות בלתי הולמת את תפקידו כעובד מדינה והרשעה בעבירה שיש עמה קלון. כל זאת, בהתאם לסעיפים 17(1), (2), (3) ו-(6) לחוק המשמעת.

ביה"ד קיבל את עתירת התביעה לעונש והשית על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים: **פסילה לצמיתות לשירות המדינה ובכלל זה למשרד החינוך, שלילת חלקה של המדינה בפיצוי הפיטורים ונזיפה חמורה**¹³.

ביה"ד למשמעת התייחס לכך שהנאשם ניצל עד תום, באופן ציני, בוטה ומכוער, את הסמכות שניתנה לו בהיותו מחנך ומורה בשירות המדינה, על הקטינה שנמצאה תחת חסותו ופיקוחו. וכן לכך שהנאשם יזם את הניצול המיני ובנה אותו באופן מחושב. ביה"ד קבע כי קשה לחשוב על ניצול בוטה יותר במסגרת שירות המדינה בכלל ומערכת החינוך בפרט. לפיכך נקבע כי מכלול הנתונים בתיק מציב תמונה קשה וחמורה של פגיעה בכל אחד מרכיבי הדין המשמעתי. מעשיו של הנאשם פגעו פגיעה אנושה בתקינות השירות הציבורי ומערכת החינוך, אשר לא הצליחו לספק הגנה לקטינה במקום בו היה עליה להיות עטופה ומוגנת. לבסוף, הוכרע כי פגיעת מעשיו של הנאשם בתכליות הדין המשמעתי, עומדת ברף הגבוה ביותר שניתן להעלות על הדעת, ואמצעי הענישה המוטלים צריכים להיות מותאמים לכך.

¹³ בד"מ 48/24 נש"מ נ' יותם אוקון

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g48-24/he/g48.24.pdf>

נתונים מספריים מהשנה החולפת

בשנת 2024 התקבלו באגף המשמעת **432** פניות בנושאים של הטרדות מיניות ועבירות מין, הוגשו **11** תובענות לבית הדין למשמעת, והסתיים הטיפול ב- **556** תיקים.

בשנת 2024 שוב חלה עלייה בכמות הפניות אלינו בתחום זה, של 14.5% (בשנת 2023 נתקבלו 377 פניות¹⁴).

העלייה בכמות הפניות אלינו מצביעה על המשך האמון של הפונים - עובדים ומקבלי שירות, במערך המטפל בפניות – הממונות במשרדים ובגופים השונים, אגף חקירות משמעת ואגף המשמעת.

השנה עסקנו רבות בניהול התיקים בתחום זה בביה"ד למשמעת; תיקים שעסקו בעבירות חמורות והיו בעלי היקפים גדולים (בחלקם בגין תובענות שהוגשו בשנת 2023). וכפי שהובא לעיל, הסתיימו ברובם בהרשעות ובענישה משמעותית. עיסוק זה, כמו גם המלחמה (אנשי ונשות צוות רבים שהם או בני זוגן שירתו במילואים), הובילו לירידה בהיקף התובענות שהוגשו לביה"ד.

אנו פועלים כל העת, יחד עם הממונות על השוויון המגדרי במשרדים ובגופים השונים, על מנת להעלות את המודעות לנושא ולאפשרויות הגשת התלונה והטיפול בעבירות ועושים כל שבידינו כדי להעלות את כמות הפניות אלינו.

עם זאת, אגף המשמעת עדיין מצוי במחסור של כח אדם, ויחד עם תקופת המלחמה, הובילו לצערנו להאטת קצב הטיפול בתיקים שמגיעים אלינו לאחר חקירה משמעתית. אנו עושים מאמצים במטרה להגדיל את מצבת העובדים, במטרה לשפר ולייעל גם את הטיפול בתחום חשוב זה.

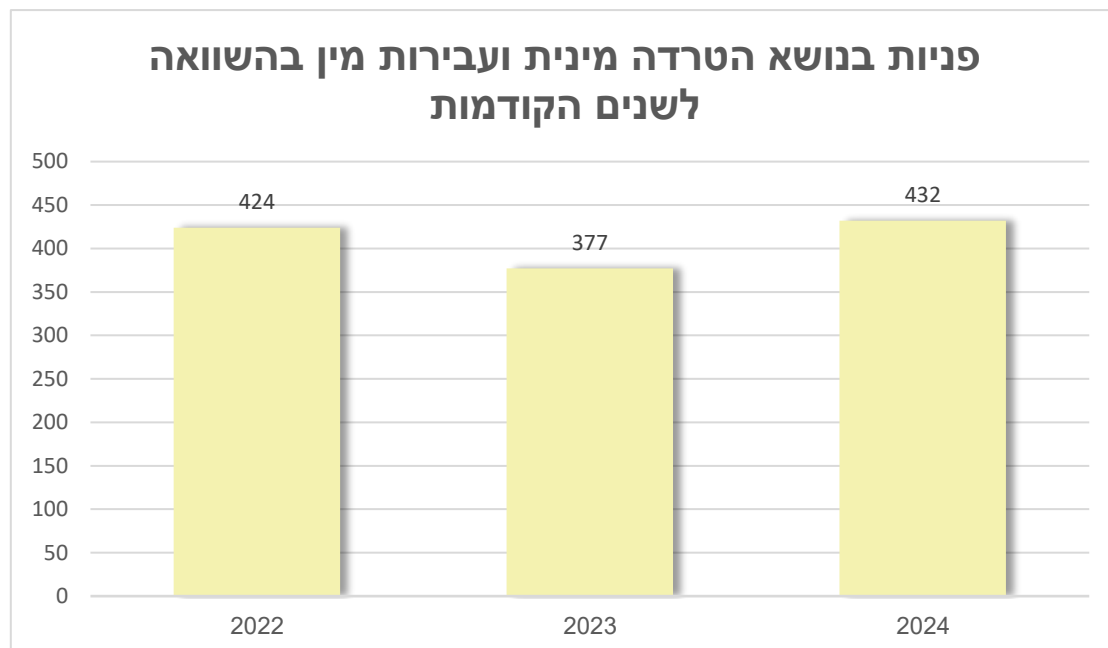
בברכה,

גיא דוד, עו"ד
מנהל אגף בכיר משמעת

יפית איצקוביץ', עו"ד
סגנית מנהל אגף בכיר משמעת

¹⁴ עלייה קלה ביחס לשנת 2022 - 424 פניות, וכן עלייה משמעותית ביחס לשנת 2021 - 314 פניות

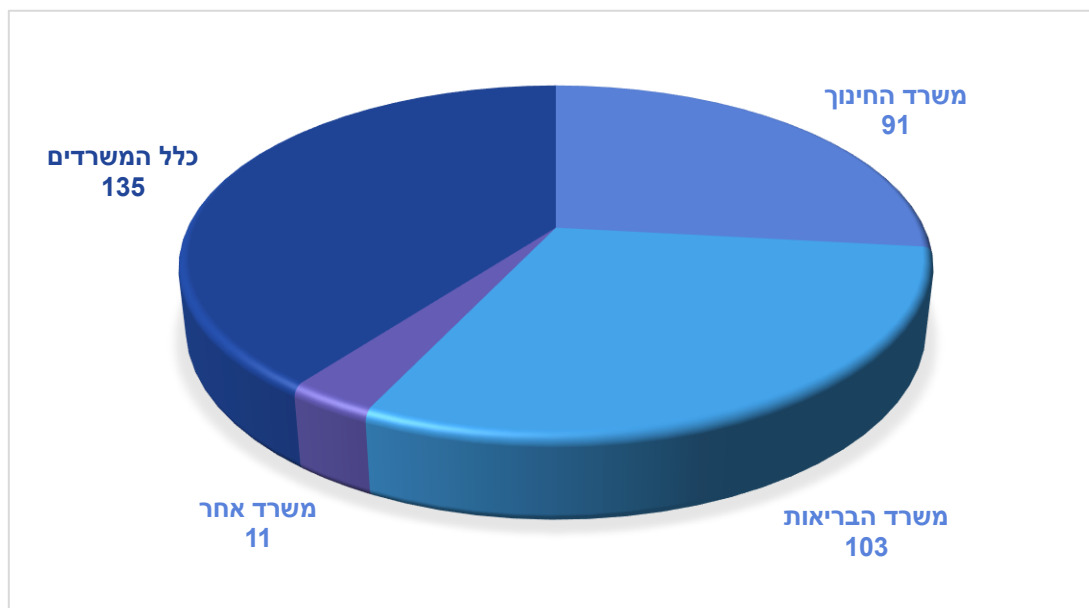
סך הפניות בתחום הטרדות מיניות ועבירות מין, בהשוואה לשנים קודמות

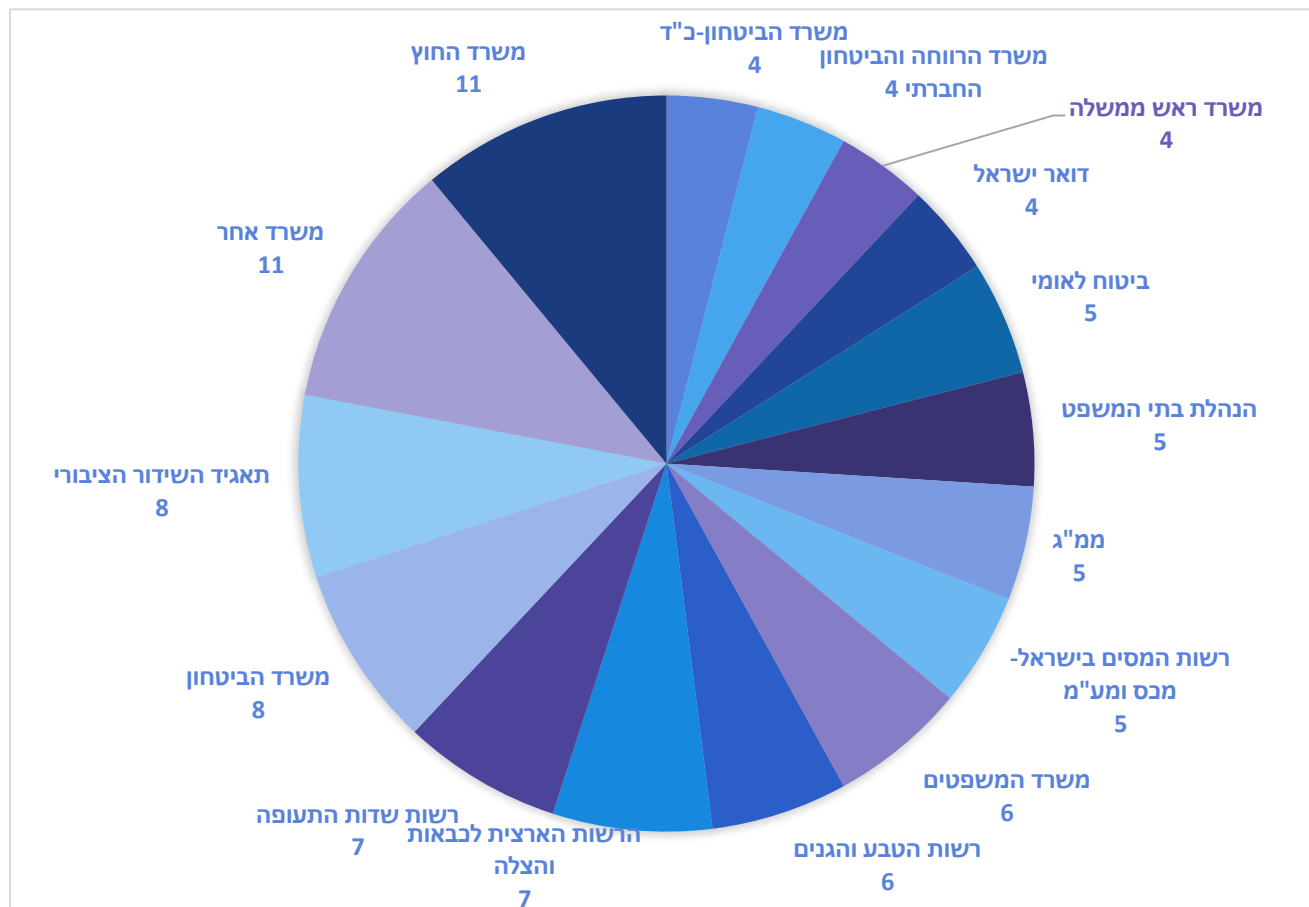
- **הנתונים כוללים פניות נוספות שאינן משויכות למשרדים, שהתקבלו ונרשמו בנפרד, כגון:**
עובדים שאינם עובדי מדינה, פניות שלא ניתן לאתר את זהות הנילון וכד'.

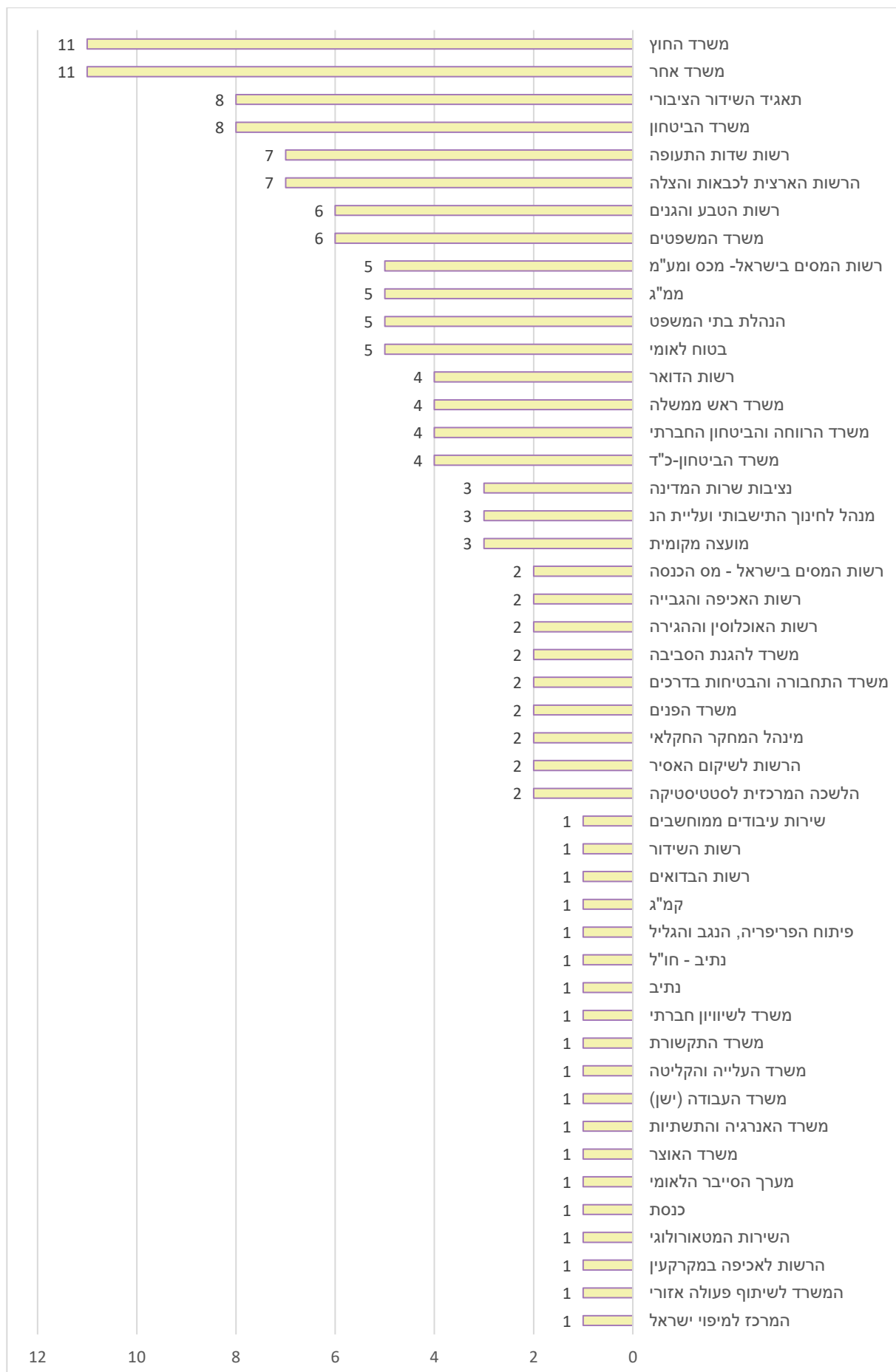
סך הפניות בתחום הטרדות מיניות ועבירות מין לשנת 2024 לפי משרדים

פילוח משרד הבריאות, משרד החינוך וגופים שונים ובהשוואה אל מול כלל המשרדים

פילוח לפי משרדים, למעט משרד הבריאות, החינוך וגופים שונים

סך הפניות בתחום הטרדות מיניות ועבירות מין בחלוקה לפי משרדים

השוואה לשנים קודמות

2024	2023	2022	משרד
5	6	3	ביטוח לאומי
0	1	1	בית הנשיא
2	0	0	הלמ"ס
5	2	1	הנהלת בתי המשפט
7	6	9	כבאות והצלה
0	1	1	השירותים הווטרינריים
1	1	1	הכנסת
2	2	4	מנהל המחקר החקלאי
0	2	0	המכון לחקר ביולוגי
5	2	0	ממ"ג
0	1	0	משמר הכנסת
1	4	0	משרד האוצר
8	4	8	משרד הביטחון
4	8	5	משרד הביטחון - כ"ד
0	0	1	משרד הבינוי והשיכון
11	9	10	משרד החוץ
0	1	0	משרד המורשת
103	103	115	משרד הבריאות
91	74	94	משרד החינוך
0	0	1	משרד החקלאות

2024	2023	2022	משרד
0	0	3	משרד הכלכלה
6	4	9	משרד המשפטים
1	1	0	משרד העלייה והקליטה
2	0	1	משרד הפנים
9	2	5	תאגיד השידור הציבורי
4	4	2	משרד הרווחה והביטחון החברתי
2	2	3	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
0	2	0	משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות
1	0	1	המשרד לשוויון חברתי
4	0	2	משרד רוה"מ
1	0	2	קמ"ג
2	3	1	רשות האוכלוסין וההגירה
0	0	2	המשרד לשירותי דת
2	1	2	רשות האכיפה והגבייה
4	4	5	רשות הדואר
7	17	10	רשות המיסים
0	1	3	רשות העתיקות
7	2	7	רשות שדות התעופה
0	1	1	שירות התעסוקה
6	5	5	רשות הטבע והגנים
0	0	0	שירות בתי הסוהר
0	0	4	רשות המקרקעין
1	0	1	מערך הסייבר הלאומי

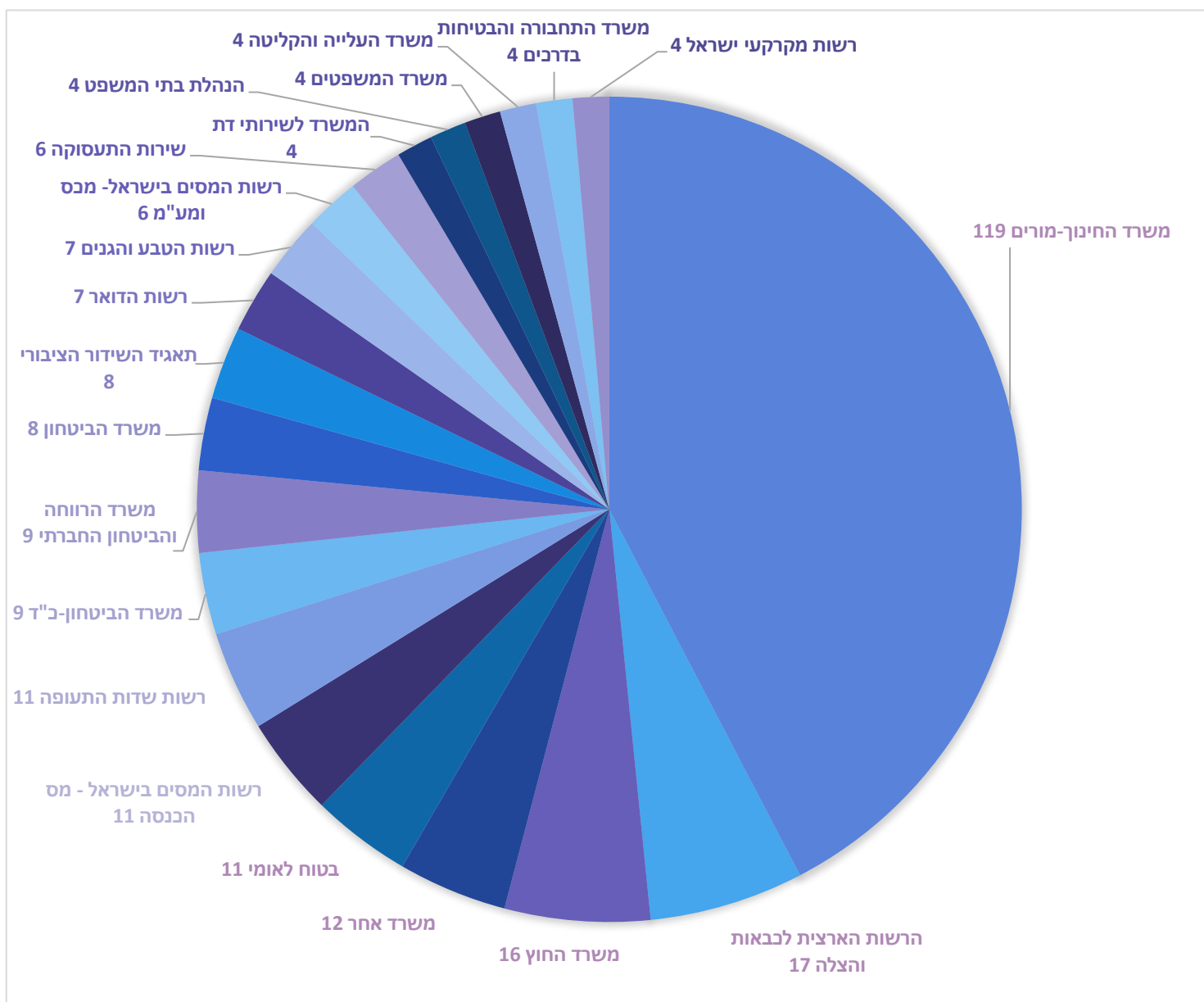
2024	2023	2022	משרד
0	0	1	רשות שוק ההון
1	0	0	המרכז למיפוי ישראל
1	0	0	הרשות לאכיפה במקרקעין
11	4	1	משרד אחר
0	1	2	בתי דין רבניים
0	0	1	חדשנות מדע וטכנו' תרבות וספורט
1	1	1	משרד האנרגיה והתשתיות
0	0	1	משרד לענייני דתות
0	4	0	המשרד לביטחון לאומי
1	1	0	משרד העבודה
0	1	0	ועדת הבחירות המרכזית
0	1	0	הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן
1	1	0	שירות עיבודים ממוחשבים
0	2	0	רשות מקרקעי ישראל
1	0	0	המשרד לשיתוף פעולה אזורי
2	0	0	הרשות לשיקום האסיר
1	0	0	השירות המטאורולוגי
3	0	0	מועצה מקומית
3	0	0	המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער
1	0	0	משרד התקשורת
2	0	0	משרד להגנת הסביבה
3	0	0	נציבות שרות המדינה
2	0	0	נתיב

2024	2023	2022	משרד
1	0	0	פיתוח הפרופריה, הנגב והגליל
1	0	0	רשות הבדואים
340	292	330	סה"כ

סך תיקים בתחום ההטרדות המיניות ועבירות מין בהם הטיפול הסתיים

בשנת 2024

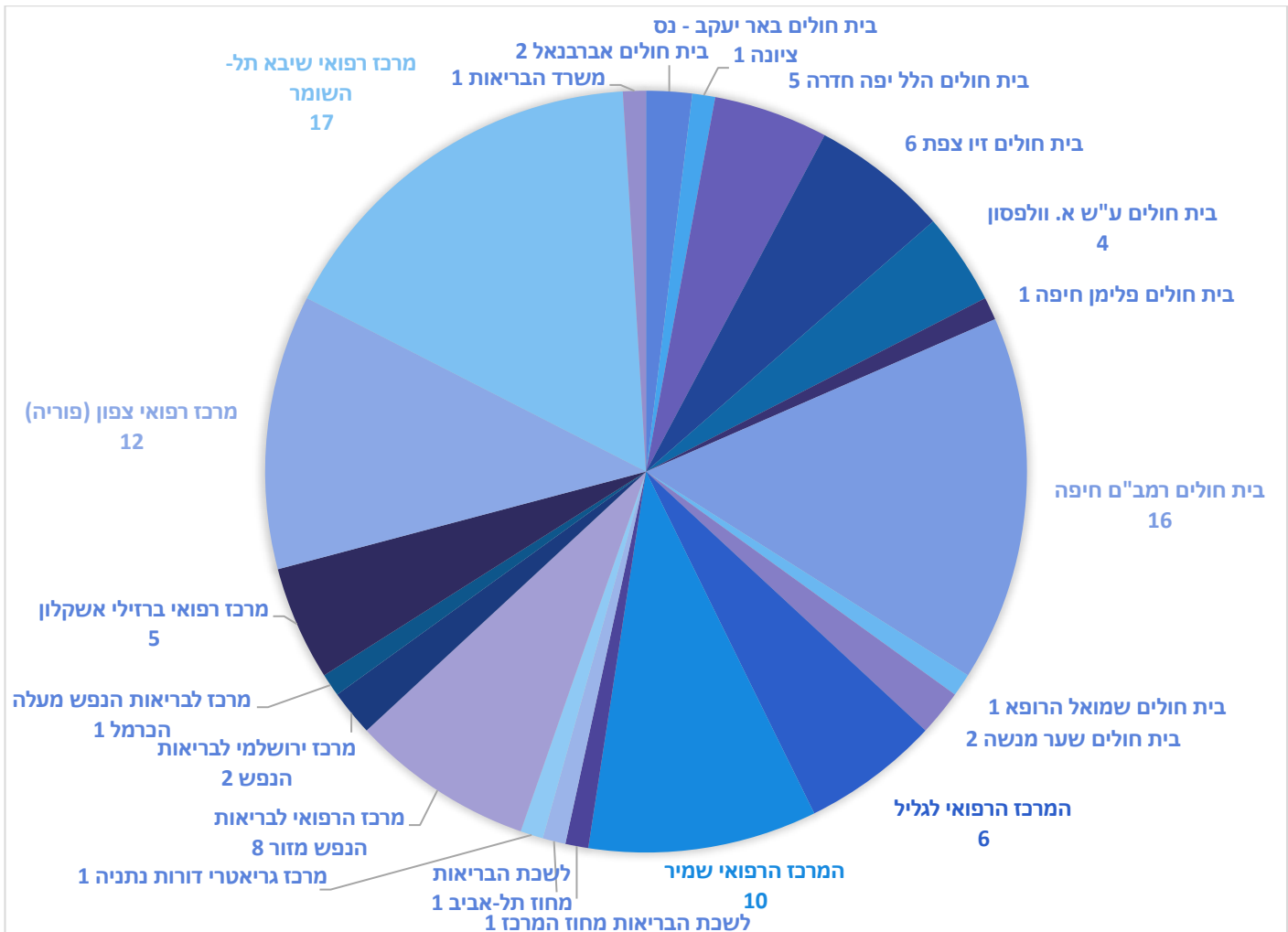
התפלגות ללא משרד הבריאות וגופים שונים:

התפלגות במשרד הבריאות

סה"כ 103

תיקים שהטיפול בהם הסתיים לפי משרד

שם המשרד	כמות
משרד החינוך-מורים	119
מרכז רפואי שיבא תל-השומר	34
בית חולים רמב"ם חיפה	20
הרשות הארצית לכבאות והצלה	17
משרד החוץ	16
המרכז הרפואי לגליל	14
בית חולים הלל יפה חדרה	13
המרכז הרפואי שמיר	12
משרד אחר	12
בטוח לאומי	11
מרכז רפואי צפון (פוריה)	11
רשות המסים בישראל - מס הכנסה	11
רשות שדות התעופה	11
בית חולים זיו צפת	10
מרכז הרפואי לבריאות הנפש מזור	10
משרד הביטחון-כ"ד	9
משרד הרווחה והביטחון החברתי	9
משרד הביטחון	8
תאגיד השידור הציבורי	8
מרכז ירושלמי לבריאות הנפש	7
רשות הדואר	7
רשות הטבע והגנים	7
מרכז רפואי ברזילי אשקלון	6
רשות המסים בישראל- מכס ומע"מ	6
שירות התעסוקה	6
בית חולים ע"ש א. וולפסון	4
בית חולים שער מנשה	4

שם המשרד	כמות
המשרד לשירותי דת	4
הנהלת בתי המשפט	4
משרד המשפטים	4
משרד העלייה והקליטה	4
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	4
רשות מקרקעי ישראל	4
בית חולים באר יעקב - נס ציונה	3
הרשות לשיקום האסיר	3
משרד האוצר	3
משרד החינוך	3
משרד ראש ממשלה	3
נציבות שירות המדינה	3
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	2
מינהל המחקר החקלאי	2
מרכז גריאטרי דורות נתניה	2
מרכז רפואי "לב השרון"	2
משרד הבריאות	2
משרד החקלאות וביטחון המזון	2
משרד להגנת הסביבה	2
משרד לשיוויון חברתי	2
רשות האכיפה והגבייה	2
בית הנשיא	1
בית חולים אברבנאל	1
בית חולים פלימן חיפה	1
בית חולים שמואל הרופא	1
המרכז למיפוי ישראל	1
המשרד לשיתוף פעולה אזורי	1
הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן	1
השירות המטאורולוגי	1

שם המשרד	כמות
וועדת הבחירות המרכזית	1
כנסת	1
לשכת הבריאות מחוז חיפה	1
מועצה מקומית	1
ממ"ג	1
מרכז בריאות הנפש יפו	1
מרכז לבריאות הנפש מעלה הכרמל	1
משרד האנרגיה והתשתיות	1
משרד הכלכלה	1
משרד העבודה (ישן)	1
משרד הפנים	1
משרד התקשורת	1
משרד ירושלים ומורשת	1
נתיב	1
פיתוח הפריפריה, הנגב והגליל	1
קמ"ג	1
רשות האוכלוסין וההגירה	1
רשות הבדואים	1
שירות עיבודים ממוחשבים	1
סה"כ	489